

L'OPINIÓ

Any V-Número 320
Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Diumenge, 12 de juny 1932

LA BATALLA DE L'ESTATUT

EL SENYOR CARRASCO I FORMIGUERA ESTA RECOLLINT L'ELOGI DE TOTS ELS ENEMICS DE CATALUNYA. ELS MATEIXOS ELEMENTS ASSEGUREN QUE AMB L'APROVACIO DE L'ARTICLE PRIMER HA COMENÇAT LA DESMEMBRACIO D'ESPANYA

PER UNA AMBICIO DE GOVERN

Sembla que La Publicitat s'ha molestat perquè havíem sortit al pas dels enraonaments a què havia donat lloc una frase del senyor Lerroux que feia referència a determinats "manejos" que imaginava que es realitzaven a Catalunya amb vistes a si l'Estatut no fos aprovat.

Segons La Publicitat, amb la nostra declaració que els elements que podessin donar lloc a aquells comentaris, no pertanyien a cap partit responsable, hem molestat tanta gent.

Es possible. Però davant d'un interès col·lectiu dels catalans, mai no ens deturem a pensar si amb una declaració nostra molestem l'un o l'altre. Sabem de quina manera es jutgen a Madrid determinades actituds, i com s'inflen sovint coses que no tenen cap importància; i com a portanueus del partit català en aquests moments més fort i més responsable, teniem el deure de sortir al pas a les derivacions que algú podés treure de coses que no tenien la transcendència més mínima.

A La Publicitat això l'ha molestat perquè potser li plauria que es mantingués l'equívoc, i que algú podés dir que determinades actituds pomellistes, sinó amb l'aprovació, amb l'assentiment vergonyant de l'Esquerra Republicana de Catalunya. No. Tenim consciència de la nostra responsabilitat, i per això diem que els que per haver anat a menjar-se una costellada hagin pogut donar lloc a què el senyor Lerroux qualifiqués l'objecte de l'excursió com la preparació de determinats plans de violència, no pertanyen a l'Esquerra Republicana de Catalunya ni a cap partit responsable dels que tenen diputats que s'asseuen al Parlament.

Ens interessa que la posició de l'Esquerra Republicana de Catalunya aparegui ben clara, perquè els nostres homes són lleials i no s'haurien assegut a la Comissió parlamentària d'Estatuts jugant dos papers, sabent que elements del seu partit es dedicaven des de segon terme a escampar aires de discòrdia, que de fet anul·lessin tota la tasca constructiva que ells estaven realitzant en el si de la dita Comissió.

Es que interessava que fos el nostre partit el que en aquests moments malbaratés l'obra d'aquests darrers mesos, realitzada, precisament, pels nostres mateixos homes en primer terme, que ha permès arribar a aconseguir que les Corts acceptessin, solament amb 12 vots en contra, que Catalunya es constituïx en regió autònoma?

No seguirem per aquest camí els que tractessin de dur-nos-hi. No serà dels nostres rengles d'on sortiran veus discordants en la unanimitat exemplar de Catalunya en aquests moments transcendents. La veu discordant — lamentablement discordant — ha sortit precisament d'un antic element del Consell Directiu d'Acció Catalana, el senyor Carrasco Formiguera, declarat públicament, davant de tot el país, separat de la disciplina de la minoria parlamentària de Catalunya, amb l'aprovació unànime de tot el poble català.

L'espectacle donat pel diputat Carrasco Formiguera primerament en la sessió del dijous, després agreujat en la del divendres, ha estat ja jutjat com es mereixia per l'opinió. El novell partit d'Unió Democràtica de Catalunya al qual ara darrerament s'havia afiliat el senyor Carrasco Formiguera, cuita a solidaritzar-se amb la seva actitud. A hores d'ara ja es deu haver penedit d'aquesta precipitació impmeditada. Si aquest partit vol realitzar alguna cosa de profit, haurà de separar el senyor Carrasco Formiguera de la seva disciplina. Si vol quedar com un petit nucli més, sense cap eficàcia en el camp de la política, sense cap ressò en les masses, pot continuar defensant aquesta actitud absurda del senyor Carrasco Formiguera que li ha valgut tantes felicitacions de Miguel Maura, de Royo Villanova, de Santiago Alba i del general Fanjul.

No. No és dels nostres rengles d'on sortirà la veu que trenqui aquesta unanimitat catalana, ni l'actitud irreflexiva que pugui donar lloc a errònies interpretacions. Concebem l'entrada de Catalunya en la plena possessió de la seva llibertat, amb una gran ambició d'aportar-li el nostre esforç. La plenitud de Catalunya, dintre del seu règim de llibertat, l'aconsegurem amb el nostre esforç conscient, responsable, seriós, disciplinat a unes normes reflexives. No l'aconsegurem pas jugant a soldats, ni uniformant la nostra joventut amb camises verdes, còpia vulgar del feixisme italià i dels nazis alemanys. Catalunya lliure és alguna cosa de més seriós que la fontada i l'aplec, que les desfildes de banderes i els versos de La Santa Espina cantats des d'un escò del Parlament de la República. Tot això és paralisme malaltís, i la patent més evident d'incapacitat política dels que en són protagonistes. Lluny de nosaltres fer-ne moja. Tots els nostres respectes per aquestes manifestacions dictades per la bona fe. Però una cosa és el folk-lore i una altra la política, i quan algú pretén treure partit en l'ordre polític, de les manifestacions folk-lòriques, nosaltres tenim el deure de sortir al pas de la maniobra. I això ho diem pels aplecs que s'hagin pogut fer, i pels que es facin.

Si es tracta de preparar una gran parada gimnàstica amb el seu apoteosi de "carroussel" a l'Estatut de Montjuïc per a les festes que és possible que s'organitzin per a celebrar el reconeixement de l'Estatut de Catalunya per les Corts Constituents de la República, que l'espectacle no fracassi per manca d'assaigs, però als que de l'Ebre enllà intentessin treure partit d'entreteniments de Pomell de joventut, els hem de dir que en aquest sentit ja anteriorment es va cobrir de ridícul per motius semblants el general Llussà.

Davant de Catalunya lliure, tots els partits catalans responsables han de sentir-se posseïts d'una gran ambició de govern. Heus ací el que interessa. Ho deia temps enrera el diputat Lluhi Vallescà, assenyalant una ruta. Que els catalans que sentint la gravetat solemne d'aquest moment es disposin a seguir-la. Catalunya és alguna cosa més que el Principat de Mònaco, que limita les seves activitats a l'organització de la gran timba internacional on la gent de diners pugui emocionar-se amb els guany i les pèrdues del joc. Catalunya és alguna cosa més i a l'hora de treballar, la feina l'han de fer els treballadors. Als aficionats, el menys que pot demanar-se'ls, ja que no treballen, és que no facin nosa.

QUAN ES VOL DEFENSAR CATALUNYA, CAL PENSAR EN CATALUNYA, I NO EN SITUAR-SE, COMPROMETENT L'OBRA MES SOLIDA QUE S'HA FET PENSANT EN ELLA.
QUAN ES VOL PERTORBAR L'ACCIO DELS PARTITS QUE HAN AVALAT LA PROPIA CANDIDATURA ES TORNA L'ACTA.
QUAN ES VOL "DEURE TOT EL QUE S'ES ALS JESUITES" NO ES DEMANEN ELS VOTS DELS ELECTORS ESQUERRANS.
QUAN PUBLICAMENT NO ES VOL RECONEIXER L'AUTORITAT DE LA REPUBLICA, NO ES POT DETENTAR UN CARREC, RETRIBUIT GENEROSAMENT I CONFERIT PERQUE AQUELLA AUTORITAT SIGUI REPRESENTADA.

SEGONS MELQUIADES ALVAREZ, L'APROVACIO DE L'ESTATUT SERA EL COMENÇAMENT DE LA DESMEMBRACIO D'ESPANYA

Salamanca, 11. — Ahir a la nit arribà a aquesta ciutat don Melquiades Alvarez. Fou complimentat per l'alcalde, el governador i nombrosos amics i correligionaris. Sopà en un hotel i passà la nit en aquesta ciutat.

Avui ha sortit cap a Pontevedra i Vigo, on prendrà part en uns actes polítics.

De sobretaula parlà amistosament sobre la situació política, i digué que creia que l'opinió pública estava completament divorciada del Parlament. Respecte l'Estatut, manifestà que la seva aprovació significava el començament de la desmembració d'Espanya. Manifestà que tornaria a parlar al Parlament, i acabà dient que no hi havia perquè parlar de crisi mentre el Govern compti amb una majoria tan àmplia al Parlament.

ES JU QUE LA "NACION" SON ELLS...

Madrid, 11. — Signat per les agrupacions regionals Centro de Hijos de Madrid, Casa de los Gatos, Hogar Soriano, Casa de Palencia, Liceo Andaluz, Casa de Zamora, Centro Asturias, Casa de la Montaña, Centro Abulense, Casa Charra, Centro Buralés, Hogar Leonés i Centro Segoviano, s'ha fet públic manifest adreçat a la Nació amb motiu de l'Estatut català.

En el manifest protesten contra el separatisme i anuncien una campanya a les províncies que culminarà amb un acte resum que haurà de celebrar-se a Madrid.

UNA OPINIO DE "LUZ"

Madrid, 11. — "Luz" diu que l'article I de l'Estatut es discuteix en un ambient en el qual ningú no negava el dret a l'autonomia, sinó que tot era millor a la desvirtuació. Tots d'acord amb aquesta autonomia i a darrera hora, després d'exposar-ho i parlar el cap de la minoria de l'Esquerra Catalana, llança la seva bomba el senyor Carrasco Formiguera, que feu un discurs—diu el periòdic—que fou senzillament federal.

En el mateix periòdic Luis Bello hi publica un article en el qual justifica la seva actitud, que és el criteri de tota la seva vida, favorable.

Les colònies escolars municipals d'enguany

La Comissió Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona ha acordat establir, aquest any, Colònies Escolars de Vacances a les poblacions que es detallen a continuació:

Per a nois: Arbúcies, Bagur, Besalú, Caldes de Montbui, Can Puig (Rabassada), Llagostera, Martorelles de Dalt, Montclar, Monistrol, Pobla de Lillet, Prats de Lluçanès, Rubí, Sant Feliu de Guíxols, Sant Pere Pescador, Teià, Tona, Turiassa (Tossa de Mar), Vallvidrera (Collegi Major) i Vilassar de Dalt.

Per a noies: Espuga de Francolí, Les Franqueses del Vallès, Mura, Perafita, Pineda, Pobla de Claramunt, Premià de Dalt, Ripoll, Sant Hilari Sacalm, Santa Coloma de Farnés, Tona, Tibidabo (Mentora Alsina), Vallfogona de Ripoll, Vilajoana (Vallvidrera), Vilajuiga, Vilamar (Calefeli), Sardanyola (Granja Flor de Maig).

naturalment, a les aspiracions de Catalunya, que troba justificades.

Diu que per això no minva la unitat espanyola i menys el que els catalans parlin la seva llengua i tinguin la seva Universitat i a les Corts quedarà perfectament definit i esclarit tot això.

LA PREMSA MADRILENYA I EL DEBAT

Madrid, 11. — "Ahora", en el seu editorial d'avui considera que en la sessió d'ahir s'han destacat dues coses: el desig de la comissió de trobar una fórmula que satisfaci a tots i la cordialitat i desig de franca cooperació dels radicals. Aquest periòdic creu que el projecte d'Estatut ha entrat en el camí de la seva prompta aprovació, puix és d'esperar, que en els articles referents a ensenyança, ordre públic i finances, que són fonamentals també, s'arribi a un acord.

"El Liberal" tracta del Títol II de l'Estatut i diu que s'ha d'encomanar a la comissió, i espera que així ho faci

la modificació del dit article, que es redactà quan es creia que la República anava a ésser federal. Entèn el periòdic que la Generalitat no pot legislar, puix aquesta és funció exclusiva d'un Estat. L'únic que pot fer és dictar ordenances. Considera absurd que les apel·lacions en matèria civil i mercantil siguin de la competència dels tribunals de Catalunya, així com que la Generalitat nomeni els registradors de la propietat i notaris. Quant a l'ordre públic creu que no es pot estar al que la Generalitat determini com si l'Estat fos un gendarme qualsevol.

"La Libertad" diu que el discurs del senyor Carrasco Formiguera, que elogia, per la seva sinceritat, pot tenir transcendència, ja que encara que separat el senyor Carrasco de la minoria catalana, veritable representació de la Generalitat, representa, segons sembla, a molts ciutadans de Catalunya. El discurs ha tingut la virtut de posar en guàrdia a molts ja que el senyor Carrasco Formiguera s'expressa en termes separatistes.

(Segueix a la pàgina 12)

COMENTARI INTERNACIONAL

LES NEGOCIACIONS ANGLO-IRLANDESES

El Senat de l'Estat Lliure d'Irlanda ha refusat l'aprovar una part del bill governamental on es proposa l'abolició del jurament de fidelitat a la Corona britànica. La primera part del projecte, amb l'abolició de la fórmula del jurament, ha estat aprovada; però no ho ha estat la secció que proposava que fossin esborrats aquells

articles de la Constitució irlandesa que disposen que el Dail no podrà mai emprendre's de legislar en un sentit que no s'avingui amb les estipulacions del tractat anglo-irlandès.

Malgrat el refus del Senat d'aprovar-lo sencer, el projecte podrà esdevenir llei íntegrament dintre poc temps. Només cal que el Dail acordi de tornar-lo a sotmetre al Senat. Si aquest refusa encara d'aprovar-lo, s'hauran de deixar passar seixanta dies i el projecte esdevindrà llei automàticament. Aquest retard, tanmateix, donarà avinentesa al Govern anglès per a considerar ben discutible encara l'abolició del jurament.

No se sap pas que Mr. Thomas hagi renunciat a considerar aquesta abolició com una violació del tractat i no cal dir que no renunciarà fàcilment als pagaments irlandesos pel vell afer dels establiments agraris. De Valera, pel seu costat, prova de fer veure que té aquests afers per resoltos, i parla, en canvi, d'una Irlanda unida com d'una cosa fàcilment procurable. No és gens estrany que les breus conferències de Dublín i de Londres no hagin produït l'avinença d'uns adversaris tan distanciat.

Però l'avinença, més tard o més d'hora, s'ha de produir fatalment. A Irlanda ja no pot emprar damunt Irlanda els sistemes de coacció amb què va dominar-la amb més o menys èxit durant tant de temps. L'Estat Lliure s'ha trobat que els seus lligams econòmics amb els altres components de l'Imperi britànic tenen, tots sols, prou força perquè no li convingui de cercar la ruptura dels al-

tres lligams. L'acord serà difícil, però el que importa és, com diem l'altre dia, que s'hagi establert el contacte. La qüestió és que hagin començat a parlar. Parlant la gent s'entenen — sempre que, com en aquest cas, clarament els convingui d'entendre's.

A. B.

LA CONFERENCIA DE LAUSANA

DEUTES I REPARACIONS Entrevista sentimental

(«Izvestia». Moscou)

D'ací pocs dies, les grans potències celebraran dues brillants reunions, amb la finalitat d'intentar — encara, després de catorze anys! — l'apedaçament d'Europa.

Del parell de conferències, destaca la de Lausana, on els especialistes en malalties econòmiques s'esforçaran a cercar solucions a la greu, gravíssima, de les reparacions i dels deutes de guerra.

Dubtem que l'equip de tècnics, capitanejats pels senyors Herriot, MacDonald i Von Papen, trobin solució a un problema contra el qual s'han estrellat uns virtuoses del tecnicisme tan importants com els senyors Dawes i Young. Alemanya no pot pagar. Entre parèntesi, no en té tampoc cap ganes. Ara, que es de preveure que el flamant canceller germànic s'empassarà el parèntesi, suprimirà les ganyotes i posarà la cara més amable d'aquest món. I els ex-aliats més que exigir-li el pagament, procuraran que llur gran acreedor, l'oncle Sam, somrigui definitivament, disposat a oblidar...

C. E.